

LA LLIBERTAT RELIGIOSA EN L'ESTAT ACONFESSIONAL: EL VEL ISLÀMIC

L'Estat espanyol és aconfessional i, per tant, encara que existeix una separació entre religió i estat sí que manté relacions amb les diferents creences del territori. Aquest model és diferent dels estats laics, com França, on les expressions religioses han de quedar fora dels espais públics. A Catalunya, l'Estatut estableix que els poders públics han de disposar d'una visió intercultural sobre les diferents religions i creences existents a la població, fomentant el diàleg i la mediació entre les mateixes (art. 42.7 de l'Estatut de Catalunya).

La llibertat religiosa o de culte ve recollida a l'article 16 de la Constitució, a la Llei orgànica 7/1980 i a diversos tractats internacionals signats per l'Estat espanyol. Aquest dret fonamental permet als individus viure acord les seves creences (dimensió interna) i practicar la seva religió sense coaccions ni ingerències dels poders públics (dimensió externa). En qualsevol cas, les possibles limitacions han de ser per raons excepcionals d'ordre públic (de seguretat, salut o moralitat pública) o protecció d'altres llibertats i drets fonamentals.

Malgrat tot, no disposem de cap llei concreta que reguli l'expressió de les creences a l'espai públic, per això, és interessant revisar les diferents *Guies* existents sobre l'assumpte realitzades per la *Direcció General d'Afers Religiosos* del *Departament de Justícia*, on s'estableix la gestió de la diversitat religiosa en diferents espais (escoles, centres sanitaris, via pública...).

En relació amb l'anterior, l'ús del vel per part de les dones musulmanes és una expressió de la seva cultura i/o religió i, per tant, forma part del seu dret fonamental a la llibertat religiosa amb totes les seves garanties. Així mateix, no es pot prohibir el seu ús equiparant-la a altres indumentàries, com una gorra o un casc de moto, les quals no disposen d'una vinculació amb les creences de la persona. És per això, que la prohibició d'ús d'aquesta peça ha de ser motivada per raons d'ordre públic. Per la qual cosa, un reglament escolar, una ordenança municipal o una normativa interna d'una empresa no poden limitar la llibertat religiosa d'una persona, i si entressin a regular-ho dins de les seves competències, hauria de ser de forma proporcional, per un motiu d'ordre públic i per evitar un perill concret i cert. Així va manifestar-ho la sentència del Tribunal Suprem que va anul·lar la normativa de l'Ajuntament de Lleida que impedia l'ús del "vel integral" en espais municipals (STS (Sala del Contenciós Administratiu. Secció 7a), de 14 de febrer de 2013 (recurs 4118/2011)).

A més, cal esmentar que les prohibicions a les dones musulmanes que porten vel islàmic genera una desigualtat per partida doble, d'una banda per la seva religió i d'altra pel seu gènere, ja que els homes musulmans no porten cap vestimenta visible associada a les seves creences. Això fa que les dones musulmanes puguin patir discriminació múltiple que dificulti l'accés a centres educatius així com en el mercat laboral, entre d'altres.

Així doncs, perquè la nostra societat tendeixi a la interculturalitat, sense que impliqui caure en el relativisme cultural, necessitem una ciutadania plural i democràtica on existeixi una igualtat de drets, deures i oportunitats en un marc compartit de convivència on cada persona sigui lliure per desenvolupar la seva personalitat segons la seva cultura, ideologia i creences.